

KUN-SZT-MÁRTON és VIDÉKE

Vegyestartalmú hetiközlöny.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:	
Hézag évra	8 kor.
Pálva	4 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.	

MEGJELEN VASÁRNAP REGGEL.

Feloldó szerkesztő
CSANÁDY JÓZSEF.

HÍRDETSÉI DIJAK:
Egy hasábesz. példányunkért 20 fillér.
NYILTEK sora 1 kor. Hírrel illeték sora 2 korona
A hirdetséi díjak előre fizetendők.

A vetések állása.

A földművelési miniszter jelenését tett közzé a vetések állásáról. Az ország mezőgazdasági állapotáról a gazdasági tudósítók észleletei alapján nyertünk értesülést, és — sajnos: tények nyomán — olyan nyira összevagyult a jó hiradással a rossz, hogy nem igen tudjuk az első pillanatban: a mérleg a jókedvünk, avagy felős várakozásunk felé billen-e.

Általában el lehet mondani, hogy a vegetáció tényleg haladt az eső hatása alatt s a vetések állása, ugy az ősziekben, mint a tavasziakban kielégítőnek mondható.

Az őszi buzavetések tényleg az ország nagy részében, a későbbiek azonban nagyon sok helyütt foltosak, ritkák s bizony gaz és gyom is van bennük: a koraiak legnagyobb részben szépen bokrósodtak.

Az őszi rozs és a kétszeres fejlődésére a mostani időjárás éppen nem kedvez mert az ország egyes részein, a hajnali órákban a levegő behullása folytán allandó der van. Az őszi rozsvetés átlag nem kielégítő, sok közte a gyenge, ritka és a foltos.

Az őszi árpa némely helyen már a kalászázt is kihányta; a tavaszi néhol már már szárbá hajt és jól bokrósodik. Igaz ugyan, hogy a gaz meg a gyom némely helyen burjánzik, mégis kielégítőnek látszik a vetés.

TÁRCZA.

Levél a „nagyaság asszony”-hoz.

A „Kunszentmárton és Vidéke” eredeti tárczája.
Írta: H. Havasi Albia.

Önök, nagyaság asszonyom, merem állítani, egy csipre esze sincs. Mert fölöttelezhetlen az eszesység ott, hol a tisztesség előtt alót csuknak. Merem állítani, hogy álarcot visel, mert húsból tervelt, a jó arc a szégyenért esze skáláját magára ölténé, ha én botrányos szerepelem mozdogna. Ön sok év óta végigtomlota, az élet mindenn büvös-kéjes faszát fiatal és nem fiatal urakkal a férj mellett, kik eléggé rüpkök voltak divatos és hatásos tárcákban megírni az ön „esetét”, „kitenni” a nagyaság asszonyt az újmagba, és egy tulzarvas férjet, az Ön férjét blamálni a világ előtt. Az ön szereplése igaztóságra hozta a közönséget, mi megvetésben, féltortnyában nyilvánult; papák, mamák, forjés és nem forjés asszonyok megbotrántoztak fölötté, sőt elítélésé talalkozott a haludék részéről is az a legítő stíli, mi lehetett csalafaltonos, igazcsek, szépek, jók, édesek, de nélkülöztek az igaz asszony tisztességörzetének zománct. Önbek asszonyom egy parányi becsület sincs, érteke jóval alább áll a pénzben megvehető leányknak.

És ön elég naiv, asszonyunk tartani magat. Vakabok az egyptomi sötétségnek és szivárvány színben, villamos fényben ragyogónak kérdéki. Önré, asszonyom lehet az asszony titulust ráfogni jóindulatból, hízlegésből, szamárból, vagy —

A zab az utolsó időben nagyon javult. A vetések zöldek, már bokrosok. Itt-ott ugyan a gyom és az acat továbbá a férgek és rovarok pusztítanak, de gyomlálás által ez ellen is sikerrel lehet védekezni.

A repce-vetések az ország különböző részében különbözően állanak. Az idei repcetermés még a normálisnál is gyengébbnek ígérkezik. Az ország nagy részében, kivált az Alföldön a repce már elvirágozott és érésnek indult.

A tengeri fejlődésére az utóbbi eszések nagyon jókétóyan hatottak, azonban a mult heti fagy és der következtén egynemely helyen újra kell vetni, mert az eddigi vetés kifogyott. A tengeri az első kapálásra már megindult.

A dohányt meg folyton ültetik; az eddigi ültetett palánták jól fejlődnek, a korábbiakat meg már kapálják is.

A kert vetemények majdnem mindenütt nagyon szépen gyarapodnak, néhol ugyan a mult heti hűvös idő megártott.

A korai bab és a borsó már virágzik. A lenese nagyon szépen fejlődik. A káposztát még mindig ültetik és különösen azokon a helyeken, ahol nagy eszések voltak: szép eredmény várható. A férgek és a rovarok némely helyen kárt okoznak, kivált az erdélyi részben a földi bolha.

A köles, a tatárka, a kender és a

ironiából, egyébként ön határozottan rossz, ki elmeháborodottságban is szenved. Vagy talán mániákán is mondhatni ezt a betegséget? ... Tény, hogy öben nősége a tisztesség, a szégyen, nincs nősége, ezek után látan mondhat, hogy — punkum.

Nem legelőb kapott beszéd ez? Czitajla vissza emlékeztetése a multat. Két, vagy három éve írtak a sok ostoba, magának címzett tárcák közt egy okos levelt is, mihen finom graciával meg volt írva az ön tulajdon ostobasága, a szereplési viselkedés, de okos tanácsok is voltak benne, a jövőre vonatkozólag. Az a levél, — úgy hittük, — fejen lőn a szöveg és eredményezi az ön visszavonulását a legnyilvánosabb téről, a vonal alatti részről.

És mit tett ön?

Színeltetett egy darabig. Talán megcsinálta a férjét, vagy mi bizonyosabb nem akadt lovagja. Ez még a jövevényes asszonyokkal is megcsiki. Tény, hogy a „Nagyaság asszonyom” titulus egy időre megszűnt a tárcák elejéről s mi valánk oly jámbor kishitők meggyőződtek tudni magunkat az ön Pál-fordulásáról.

Adig az ön dolga folyása; engedje meg, hogy a magam embereim egyikének esetével példálózom most.

Az Ninettek hívták. Kedves, eszesöző gyermek volt, mikor megismertem, szöke leányzó, úgy tágrányit szemével nagyon bájos! A mikor első ízben találkoztam vele, főn, könyvny japán selyemhártyával, pompás eszépkelő állott. Ebben látom most is magam előtt. Ak-

len meg a komló kielégítő, bár helyenkint gazos.

A korai burgonya nagyon szépen fejlődik, az Alföldön azonban a mult heti der miatt károsodott.

A cukorrépa kapálása folyamatban, s férgek és a rovarok miatt némely helyen újra vetették.

A takarmányrépa általában jól indult, azonban fagy és a rovarok pusztítása miatt itt-ott újra kell vetni.

A szőlőkben a mult heti hideg idő itt-ott nagyobb károkat okozott és a jégező is nagyon ártott a vengyeknek. A szőlőket országsegen kapálják és pernetozik, néhol már kötözik is.

A mesterséges takarmányokat mindenféle kaszállj már s az eredmény kielégítő, habár néhol a sok eső rontott a kvalitáson. A réti fűnek az eszések nagyon használtak, már meglehetősen sürtek és magasnak.

A gyümölcsfak termés-kiállási némely helyen — sajnos — kedvezőtlenek, kiválték a hegyi vidékeken a hol a toli fagy tönkre tette a gyümölcsfákat; az alföldön ellenben, különösen alma és körte-félékből jó termés látható.

Látjuk tehát ebből a kimutatásból, hogy a természeli kálások nem épj olyan, amelyek miatt már most busulásnak kell adni a fejünket, de viszont nem szabad annyira optimistáknak nem lennük, hogy akkor, midőn a gazdasági tudósítók

kor igézet kapott meg; ma sirás fog el. Ninettek csudás regénye van.

Belebolondultam, Mondom, meg gyermek-leány volt, feslő limbó, mi bájos volt, gér, és magosatos, de a mi meg bájosabbnak, szébbnek, pompásabbnak ígérkezett. Nem részletzem a dolgokat, engedje el. Csak konstatación, hogy egyet Ninette után. Nem volt éjszakám, nem volt nappalom s a legfő nyugalomam. Már akkor a harmincz felé közeledtem s megállapodott karakterem volt. Volt egy keves vagyonom, neki sem kevesebb, hát nem ugrasztott hásszagg lett volna az. De ő éni nem ment bele.

— Még elől akarok, mert meg nem is eltem.

Igy mondta. Én igazat adtam neki. Csak arra kértem, hogy szívesen, s ha megunta a leányörököt, az én hitvesem legyen.

— Ha szeretni fogom, egy a magám leszék. De igézetem nem teszék.

Természetesen nem is lett hitvesem. Az is csak az ő bűné. Ha ő feleségemem lesz egy ma, — járván a véség útján — bizonyára komolyabban gondolkodnék és igazán boldog ember volna beültem.

Útva-bolondultam neki a többi léle fraterrel együtt, — nem jutottam eredményre. Aztán hosszabb ideig, nem ériintkeztem velök, miközben meghalt az atyja is s egy ízben arról értesültem, hogy Ninette megházasogott.

Loholtam bezzajuk. Casuknyan későn. — Akkor már asszony volt. Ninette azt mondta: — koldus az uram, de szeretem. Szeretem! — ezt különben hangelyozta. — Az anyja megírt,

jelentésben ugyszólván egyetlenegyszer sem olvashatunk más jelszót, mint legfeljebb, hogy a kilitások „tűrhétők” vagy kielégítők, — hogy ekkor már jóelőre felaptanjunk a legvérsémből reménykedés parádjára.

A der és a kód szórványosan elég sok kárt okozott, a gyűlöletes is szenvedett, főképp a felvidéken, ám annyi bizonyos, hogy a kritikus részén a tavaszi időjárásnak már tulvagyunk.

Adja az isten, hogy ne kelljen beszámolni váratlan csapásokról: megerdömlő ez az ország területén, hogy végre is szép napok virradjanak rá és nem lehet, nem szabad oly nagyképlnek lenni, hogy az általános pangás javulását mástól várjuk, — legalább részben: — mint a jó természetű.

HETI HIREK.

Kunszentmárton, 1903. június 7.

— Pusztító vihar Kunszentmártonban.
Folyó hó 4-es delután fel még orokoroközé-
ri zápor borította el Kunszentmártont. Másfél
órán keresztül dőlt az „őn áldás”. — Míg mint
háza millió órási nagy károkhoz öntött volna
le azt az ezek talán a lakoházak díszre, a szép
udvari virágok kereszt csaknem mindenütt törnek
mentek. A melyekben fekvő házakat teljesen el-
öntötte a ruhagy, ugyamirya, hogy több helyen
a földözög szégnőre vált székeségre. A cigány
városrészt teljesen elöntötte a víz. Nagy há-
— perze ezek nem egészen köből voltak épít-
ve — aszedtől az árvízveszedelem következté-
ben. Sok kárt okozott a zápor az erősebben
épített házakon is. Állig van Kunszentmár-
tonban, melyen átlag 50 koronára tetőzt kár
ne esett volna. Az összes kár körülbelül 20,000
koronára tetőzt.

— A felebbezés eredménye. Megírta annak
idején, hogy a lapunk felülső szerkesztője ellen
Dr. Bozoky Árpád és társai által indított szeptem-
berben Dr. Bozoky Árpád részéről határozott
szavakat. Dr. Bozoky Árpád ezt a határozatot meg-
apadálta. A szónoki törvényszék vádánakész az
apellátára a következő végzést hozta:

Az az esküvőjünk koldus volt Társaságunk
talpíg ösmerte Bettler Gyurkát. Egy dolokörül-
napos ember, ki azért élt, hogy őssét emle-
gesse meg a mellét végre. Hivatalt nem vállalt,
mert — partira szánított. Lehet, hogy nem
csodálódott.

Az új hírszöveg beletérőli semmit sem tud-
tam meg, Társaságunk nem jártak, nyilvánosság
előtt nem mutatkoztak, joggal hittem, hogy bold-
ogod élet van körükben. De állig egy esztendő
mulva már különös hírszöveg hallottam. Hogy Bett-
ler közönséges csúsz, ki aljas módon jart el a
feleségével szemben, meg sok ehhez hasonlót.

Meglátogattam őket, de biz hatalmas kérdő-
jel meredezett előttem tévozásom után. A férj
nem volt otthon, Ninette annyja fogadott. Köny-
esordult ki a szeméből, de sírással nem tud ide-
je mert jött a leánya.
Ninette igen rosszul nézett ki, de mosoly-
gott és fedő szavakkal mosdottát a miert oly
sok ideig kerültem portjukát és az ő nagy bold-
ogságáról beszélt, miáltal az annyja sőtforrott.
Rebász előtt álltam. Minek higgyen az ember?
A látszatnak váltam a mondandóimat hielem-
nek?

Két napig aludtam erre a látogatásomra.
Hormad napon azzal a hírrel álltanak be hoz-
tam, hogy Laborezay Gida egy kompánia előtt
Ninette asszony kezével dícsékedett. Meg ké-
sőbb úgy értesültem, hogy Bettlerné egy nagy-
fő táncosnoka a barátója. Aztán egy katonai-
tisztől reggeltek, meg valami lengyel grófnól, ki
szimpátiával találkoztam Ninette részéről.

A sok vagy beszédnek nem tudtam hiteli
adni. Eltem a lemondásban, csaknem teljes nyu-
galmamban. Az az újság azonban igaznak bizonyít,

Ő FELSÉGE A KIRÁLY NEVEBEN!

A szónoki kir. törvényszék vádánakész nyomtatvány után elküvetett rágalmaszás vétsége miatt terhelte Csannád József ellen büntítvegyen a kir. törvényszék vizsgáló bírója által 1903. évi április hó 30 napján 4350/B. 1903. szam alatt hozott végzést, mely szerint a vizsgálat elrende-
lése mellőltetőt Szilárdy Vince és társai fel-
magánadóknak felfolyomádása következtében
a mai napon tartott ülésében felülvizsgálat alá
vevő következő

V É G Z É S T H O Z O T T:

A kir. törvényszék vádánakész a Bp. 379. S.
negyedik bekezdése értelmében a felfolyomádást
elutasítja;

mert a vizsgálat elrendelését a vizsgálóbíró
a neheztelt végzés indoklását szerint helyesen
mellőzte s ama végzés megváltoztatására tör-
vényes okul nem vehető a felfolyomádásban ki-
fejtett az a nevet, mintha a kérdéses közömben
főmagánadók atyja hazarúkolni volna be-
levegőze; amennyiben főmagánadók atyja ama
csizkben nevesített megvevő egyáltalán nem
és ha egy magyar ember hazafiagsága arnyat vet
és is az, hogy özstrákoktól érdenkesziet kap,
ebből meg a hazarúsi kikötésére nem le-
het székeségekpen kövözetetést vonni.

Míró a vizsgálóbíró a szükséges másolati
peldányok kapasan további szabályszerű eljárás
végét értesítetik.

Szabolnok, 1903. évi május hó 26. napján.

dr. Meral Frigyes s. k. L. Berde Istvan s. k.
előadó. elnök.

— Mikor lesz a sorozás. Ezt ugyan igen
sokan szeretnék tudni, különösen a szerelmes
kiseleányok, hogy tisztába legyenek: mikor viszik
el babukát katonának. A mostani politikai helyzet
szinté miatt az idei főszórási határdejeit már har-
madikban rendezték el. A honvédelmi miniszter
újabbán rendeletet adott ki, melyben a sorozás
megtartásának határdejeit folyó évi július hó
1-től augusztus hó 29-ig terjedő időszakra, tehát
egyen az aradás idejére rendelt kitérni, —
ha ugyan akkor is megvárható lesz.

Itt közöljük a miniszternek e tárgyban a
varmgye törvényhatóságához intézett rendeletet:

hogy Bettler Gyuri meghalt. Megölte az alkohol;
— természetesen jelen voltam. —

Eztől kezdve bejáratos lettem újból Ninete-
hez. Mint fiatal főszórágy elragadó volt. És lát-
hatóság örült látogatásomnak. Igyekeztem a fér-
jevel együtt töltött időkről magudni egy-est-mást,
nem sikerült. Az ilyen cölzatu kérdések elő-
gyűesen kitért, gyszászra hivatkozva. Egy alkal-
malomban azonban az öreg asszonytól teljes ma-
gyarázatot kaptam. Ninette tarolt volt, hát sike-
rült egyes részleteket megzudnom. Ninette csak-
ugyan szerette Gyurkát. De Bettler gazember
volt, durva, korhelyeskedő frater, ki sem szerel-
tem, sem tisztességet nem ösmert és szüntelen
bántalmazta szóval is, tettei is a feleségét. Sok
sírás ment a házban és durvaságok miatt. De
Ninette türt, esendően, szótlanul, valami meta-
morphozist várván férjéjében. És ez volt a törté-
nt — halálával.

A mikor egy ízben megkértem kezét —
elutasított: Nem lehet, barátom. Vonzódnom ma-
gához, mert szeretetelmő, de ne kívánja, hogy
a felesége legyenek.

És ezt a halott férj beszéltesse érdekeltem
tette. Olyan látszatot akart a dolognak kölesni-
ni, mintha még ma is szeretné, rajonganá
nehai férjét.

Ime, nagyságos asszony! Ez a nő egy
mátrig, egy sokat szenvedett becsületes asszony,
a kinek a dolgát azért hoztam fel, hogy páru-
zomot vonjak közté és Ő között. Őn a még
vleiben levő új megbebecsület, nem kerülve
a látszatot sem. Őn nem szenvedett soha úgy,
a mint ez a nő szenvedett és mégis, lássá! I,
mennyire becsületesbőll jár el amannál. Az őn
a becsületes, jóvával ember, (talán azért is

Jász Nagykun Szabolnokvármgye közönségének.

Az ismert politikai viszonyok következtében
nem levén kilitás arra, hogy az idei főszórási
a folyó évi április hó 19-én 30200/VIII — a. sz. a.
kiadott körrendeletében megjelölt és a f. évi
június hó 2-ától július hó 25-ig terjedő időtartam
alatt fogantatásból legyen ezennel elrendelve,
hogy az ideifőszórási egyelőre és további ren-
delkezéséig ismét elhalasztassák s erről a sorozó
járású tisztviselő azonnal közhírrel tétele
végül haladéktalanul ismét értesítsenek. —
Egyidejűleg azonban a mult évi 70000/VIII — a.
sz. a. kiadott rendeletben képesen felhívom a
törvényhatóságok, hogy a f. évi újonczásról és
müködséi tervekkel, az azon említett körrendelet-
ment megküldött tétel szerint az illetékes cs. és
kir. hadigőzészint kerületi és a honvédegy-
ezítő parancsnokságokhoz egytetőre, ismételten
s most már oly módon állapítsa meg, hogy az
idei főszórási a f. évi július hó 1-től bezárólag
augusztus hó 29-ig terjedő időtartam alatt legyen
végrehajtható. Nem mulasztandó el ezuttal is
megjegyzni, hogy a szerkesztendő utazási és
müködséi terkekben a vasárnapok és r. káth.
nemkülönböben protestáns és izr. ünneppnapok, va-
lamint azon sorozó járásközből, hol gör. keleti
vallásnak nagyobb számban fordulnak elő, a gör.
keleti ünneppnapok is müködséi
napokul nem vehetők, illetve görög keleti
vallásnak csak az előbbi körrendeleteiben meg-
jelölt megküldött tétel elő. Az egytetőre
újonnan szerkesztendő tervezetek a szokásos
módon kilitáltu hozzáem esetleges jóváhagyás végett
minél előbb, de legkésőbb folyó évi június hó
15-ig okvetlenül feltárjandók. Ezen egytető-
re megállapított tervezeteknek a sorozó járású
tisztviselőkhöz tájékoztatási végett való előzetes
közlése továbbá a f. évi február hó 19-éről
50000/VIII — a. kelt rendelettel már meg-
küldött nyomtatványokkal való elbáns nemkü-
lönben az utóállítások beszüntetése, az idő álló
önkéntes beépíthetés, valamint a vegyes felü-
lvizsgálatok és a külföldön tartózkodó magyar
honossági állitásokelőzetes megvizsgálása és sorozó
bizottság elő vezetése tekintetében ez utaló
előzetes körendeletemben foglaltakra utalok.
Budapestben, 1903. évi május hó 18-án. Fejerváry
órá. s. k. honvédelmi miniszter.

— Főfedeztet cseppköbarang. Nagyvárad-
ról jelenik: A Fűszök-fürdő mellett emelkedő
Somlyó-hegynék a befial hataron fekvő részén
már régebben felfedezték az egyszerű befial

olyan egygűly, mert igen éleles) az megkeresi
a maga kenyereit, divatos ruháját; a maga egye-
ségeket mint közömbösi forraszt, az egy valósá-
gosság humoros alakot formáz, belőle a sok
kaland révén. Az őn személyes ösmertettégek
nem örendenek. Még soha, soha sem találkoztunk.
De — úgy vétem — Őn igen exotikus hólyg
lehet, ha azok után mik Őnem történetek, kedve
völta továbbra is terekek megsejll szerepeli. Őn
már a hatvanas évek ifjúságát labza hozta s
élmédséit a biamál egy ösmertettégek, kifogá-
stalanlani uriembert — a férj. Állig egy-kei-nap-
goly, hogy olvastam egy Őhozis izr levelet. Az
Isentent! hágyon fel viselt dolgaival.

A közönség már itörték az Őn titulusától,
az Őn botrányos szereplésétől és szeretője,
ha személyesége minél előbb a gyszavrovatban kerli-
nek szóva. Őnek voltak szép sikeit, elégedékek
meg azokkal s ne akarjon ünnepront lenni.
Mert — vajjon szamolt-e azzal? — mi történet
akkor, ha valamelyik udvarlója a heves szere-
lemben észrevenné, hogy dúsz, ragyogó, fekete
haja — paróká? Meg hogy azok az éger fogak
..... no de ez már nagyon intím dolga,
fogadja jóakarója tanácsait és térjeu nyugalmoba.
Hagyjon fel botrányával, akárminő intenció-
vezette is Őnt azok elkövetésekor. Ha bosszú,
úgy rég megtorolta, ha csalódás, úgy rég kár-
pótholhatta magát. Vegyen példát jobb nevelevő
asszonyoktól, — itt van mindjárt Ninette is —
és vezte le a parókát s igyekezzen a kállyha
mellét megelövede emlékezőni a tavasz sikerein,
mert akármiilyen szines is az ősz, a tavasz min-
denkor jobban imponál az ifjúságnak.

